

ӘЛЕУЕТТІ ҚАРЫЗ АЛУШЫҒА АРНАЛҒАН ЧЕК – ПАРАҚ

01

КРЕДИТТІК ШАРТПЕН ТОЛЫҚ ТАНЫСЫП ШЫҚПАЙ, ОҒАН ҚОЛ ҚОЙМАҢЫЗ

Шартқа қол қоймас бұрын оның барлық талаптарын мұқият оқып шығыңыз! Заң бойынша сіз шарттың жобасымен танысуға құқылысыз, сондықтан танысуға қосымша уақыт талап етіңіз. Егер бір нәрсе түсініксіз болса, кредиттік ұйымның кеңесшісінен сұраңыз. Менеджерге кредит беру талаптары бойынша, тараптардың құқықтары мен міндеттері туралы, оның ішінде мерзімі өткен жағдайда, салдары туралы кез келген нақтылаушы сұрақтар қойыңыз. Ол толық ақпарат беруге, кредит бойынша пайыздарды есептеп, өтеу кестесін түсіндіріп, тәуекелдер туралы айтып беруге тиіс.

Қосымша, мүмкіндігінше, заңгермен кеңесіңіз. Ең бастысы, егер сіз оның талаптарымен келіспесеңіз, шартқа қол қоймаңыз.

Есіңізде болсын, кез келген кредит – бұл үлкен жауапкершілік!

02

ЖАДЫНАМАҒА, ТИТУЛДЫҚ ПАРАҚҚА ЖӘНЕ ШАРТПЫҢ ЖАЛПЫ ТАЛАПТАРЫНА НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Шарт алдындағы жұмысты күшейту үшін, банктік шарттардың ашықтығын арттыру мақсатында қарыз шартын жасағанға дейін қарыз алушыға ұсынылатын жадынаманың жаңа нысаны белгіленді. Жадынама бірнеше кредиттік ұйымдардың қарыз шарттарымен танысу және салыстыру үшін қажет.

Қарыз шартына шарттың ажырамас бөлігі болып табылатын титулдық парақ қоса беріледі. Титулдық парақтың форматы барлығы үшін бірдей. Титулдық парақ: қарыз сомасы мен мерзімі, сыйақы мөлшерлемесінің мөлшері, жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесінің мөлшері, өтеу әдісі мен тәсілі, сондай-ақ шарт бойынша міндеттемелерді бұзғаны үшін айыпақының (айыппұлдың, өсімпұлдың) мөлшері бойынша қарыз туралы негізгі мәліметті қамтиды.

Шарттың жалпы талаптарында мыналар қамтылады:

- шарт жасасқан күн;
- қарыз сомасы мен валютасы;
- қарыздың және шарттың қолданылу мерзімі;
- қарызды және сыйақыны өтеудің тәртібі (касса арқылы, банктік шотқа қашықтан терминал арқылы және тараптардың келісімі бойынша басқалар), кезеңділігі;
- кредит кепілді болған жағдайда шартта кредиттік ұйымдар талаптарда қамтамасыз етуді көрсетуге тиіс;
- кредиттік ұйымдардың деректемелері;

- қарыз алушы шарт бойынша міндеттемелерін орындамаған не тиісінше тәсілмен орындамаған жағдайда кредиттік ұйым қабылдайтын шаралар;

- сыйақы мөлшерлемесінің мөлшері.

03

ҚОСЫМША ҚЫЗМЕТТЕРДІ НЕМЕСЕ ӨНІМДЕРДІ ҰСЫНАДЫ МА, ЖОҚ ПА, СОНЫ НАҚТЫЛАП АЛЫҢЫЗ

Көп жағдайда кредиттік ұйымдар сақтандыруды, кредиттік картаны ресімдеу немесе кредиттік желі ашу сияқты қосымша қызметтер мен қаржы өнімдерін ұсынады. Қарыз алушы кредитті сақтандырғысы келмесе, онда банктер оған барлық тәуекел қосылатын пайыздық мөлшерлемені ұлғайтуға құқылы. Мәселе ипотекалық қарызға қатысты болатын жағдайда, мүлікті сақтандыру, әдетте, міндетті шарт болып табылады. Бірақ кредит картасын не кредит желісін ресімдеуден бас тартуға болады, себебі бұл қызмет ерікті болып есептеледі.